

AKADEMIA MUZYCZNA IM. IGNACEGO JANA PADEREWSKIEGO W POZNANIU

Przedmiot:	Instrument główny - Fortepian		Punkty ECTS:	52
Koordinator przedmiotu:	prof. dr hab. Anna Organiszczak		Ilość godzin:	180
Wydział:	Wydział Instrumentalistyki, Historycznych Praktyk Wykonawczych, Jazzu i Muzyki Estradowej	Rodzaj zajęć:	wykład	
Instytut:	Instytut Instrumentalistyki	Forma studiów:	stacjonarne	
Kierunek:	instrumentalistyka	Profil studiów:	ogólnoakademicki	
Specjalność:	fortepian	Język:	polski (możliwy angielski, niemiecki, francuski, rosyjski)	
Poziom studiów	Studia I stopnia	Status przedmiotu:	obowiązkowy	
Umiejscowienie w planie studiów:				
Semestr I:	30, EK, 8 ECTS	Semestr II:	30, EK, 8 ECTS	
Semestr III:	30, EK, 8 ECTS	Semestr IV:	30, EK, 8 ECTS	
Semestr V:	30, EK, 8 ECTS	Semestr VI:	30, egzamin dyplomowy, 12 ECTS	

Prowadzący zajęcia	prof. dr hab. Anna Organiszczak prof. dr hab. Alicja Kledzik prof. dr hab. Bogumił Nowicki prof. AMP dr hab. Joanna Marcinkowska prof. AMP dr hab. Maciej Pabich dr hab. Małgorzata Sajna-Mataczyńska prof. AMP dr hab. Piotr Szychowski dr Piotr Żukowski dr Przemysław Witek dr Jaime Peñate Conde mgr Jacek Kortus mgr Łukasz Byrdy
Cele i założenia przedmiotu	1) Przekazanie podstawowej umiejętności samodzielnej i świadomej pracy nad dziełem muzycznym, zapoznanie z literaturą fortepianową i jej stylami w poszczególnych epokach a także tradycjami wykonawczymi. 2) Rozwijanie warsztatu wykonawczego (sposoby wydobycia dźwięku, doskonalenie różnych rodzajów artykulacji, umiejętność kształtowania frazy). 3) Praca nad świadomą interpretacją dzieła w oparciu o znajomość formy i stylu. 4) Przekazanie i rozwijanie umiejętności samodzielnej pracy nad warsztatem pianistycznym (sposoby i techniki

	ćwiczenia, planowanie pracy, wykorzystanie fachowej literatury). 5) Praca nad przygotowaniem do występów publicznych. 6) Praca nad świadomym wykorzystaniem różnych rodzajów pamięci (pamięć wzrokowa, słuchowa, harmoniczna, mechaniczna). 7) Przygotowanie do egzaminu dyplomowego i podjęcia studiów II stopnia w ramach specjalizacji.
Wymagania wstępne	Umiejętności i wiedza określona w Informatorze na studia pierwszego stopnia weryfikowana w czasie egzaminów wstępnych, w tym: Wykonanie programu z pamięci, w tym: zaprezentowanie umiejętności grania ścisłej polifonii, wykazanie się rozumieniem budowy formy sonatowej, wykonanie dwóch etud wirtuozowskich, dużej formy F. Chopina (scherzo, ballada itp.), a także czytanie nut a`vista oraz umiejętność samodzielnego przygotowania drobnego utworu, tzw. klauzurowego. Brak przeciwwskazań do dalszej nauki gry na instrumencie.

TREŚCI PROGRAMOWE PRZEDMIOTU

Semestr I

1. Podstawowe informacje na temat budowy, działania i doskonalenia oraz wykorzystania aparatu gry. Praktyka ćwiczeń związanych z korektą aparatu gry i ich umiejętny dobór do konkretnych problemów wykonawczych indywidualnie dla każdego studenta.
2. Podstawowa wiedza dotycząca budowy fortepianu, jego konserwacji, drobnych napraw itp.
3. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
4. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
5. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego

Semestr II

1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
3. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego

Semestr III

4. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
5. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
6. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego

Semestr IV

7. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
8. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
9. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego

Semestr V

1. Informacje dotyczące aktualnie realizowanej literatury muzycznej
2. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
3. Praca nad realizacją techniczną i artystyczną bieżącego repertuaru pianistycznego

Semestr VI

1. Praca nad warsztatem technicznym niezbędnym do profesjonalnej prezentacji muzycznej
2. Przygotowanie recitalu na dyplomowy egzamin licencjacki
3. Przygotowanie do części ustnej egzaminu dyplomowego

4.

5.

	Kod efektu uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	Charakterystyka	
			II stopnia PRK	I stopnia PRK
W	I1_W02	Zna i rozumie: podstawowy repertuar pianistyczny	P6S_WG	P6U_W
	I1_W03	Zna i rozumie: elementy dzieła muzycznego i wzorce budowy formalnej utworów		
	I1_W04	Zna i rozumie: metody docierania do niezbędnych informacji (książki, nagrania, materiały nutowe, internet), ich analizowanie i interpretowanie		
	I1_W07	Zna i rozumie: wzajemne relacje zachodzące pomiędzy teoretycznymi a praktycznymi aspektami studiowania		
	I1_W08	Zna i rozumie: style muzyczne i związane z nimi tradycje wykonawcze		
	I1_W09	Zna i rozumie: zagadnienia dotyczące muzyki współczesnej		
	I1_W11	Zna i rozumie: podstawowe zasady budowy fortepianu i jego elementarnej konserwacji, napraw, strojenia itp.		
U	I1_U01	Potrafi: tworzyć i realizować własne koncepcje artystyczne	P6S_UW	P6U_U
	I1_U02	Potrafi: w obszarze ekspresji artystycznej wykorzystywać swoją intuicję, emocjonalność, kreatywność i wyobraźnię		
	I1_U03	Potrafi: definiować wzajemne relacje pomiędzy rodzajem stosowanej w danym dziele ekspresji artystycznej a niesionym przez niego komunikatem		
	I1_U04	Potrafi: odczytywać zapis muzyki XX i XXI wieku		
	I1_U06	Potrafi: wykonywać reprezentatywny repertuar pianistyczny		
	I1_U09	Potrafi: we właściwy sposób odczytywać tekst nutowy/dokumentację, opanować go pamięciowo, biegle i w sposób pełny przekazać materiał muzyczny, jego formę oraz zawarte w nim idee	P6S_UU P6S-UW	
	I1_U10	Potrafi: wykorzystywać warsztat techniczny do profesjonalnej prezentacji muzycznej i rozpoznawać problemy techniczne, specyficzne dla fortepianu		
	I1_U11	Potrafi: stosować właściwe nawyki dotyczące techniki i postawy, umożliwiające operowanie ciałem w sposób najbardziej wydajny i bezpieczny (z punktu widzenia fizjologii)		
	I1_U12	Potrafi: samodzielnie doskonalić warsztat techniczny, poprzez stosowanie efektywnych metod ćwiczenia		
	I1_U13	Potrafi: zastosować w praktyce w opracowywanych utworach zagadnienia dotyczące kontrolowania struktur rytmicznych i metroritmicznych, aplikatury, pedalizacji, frazowania, struktury harmonicznego itp.		
	I1_U16	Potrafi: radzić sobie z różnymi sytuacjami stresowymi towarzyszącymi prezentacjom artystycznym		
	I1_U17	Potrafi: sprostać okolicznościom towarzyszącym publicznej prezentacji artystycznej		
K	I1_K01	Jest gotów do: gromadzenia, analizowania i świadomego interpretowania potrzebnych informacji związanych z jego specjalnością	P6S_KK P6S_KR	P6U_K
	I1_K02	Jest gotów do: realizowania własnych koncepcji i działań artystycznych opartych na zróżnicowanej stylistyce, wynikającej z wykorzystania wyobraźni, ekspresji i intuicji		
	I1_K06	Jest gotów do: posługiwania się i rozwijania fachowej terminologii muzycznej		
	I1_K07	Jest gotów do: adaptowania się do zmiennych okoliczności, które mogą występować podczas wykonywanej pracy zawodowej i twórczej		

I1_K08

Jest gotów do: efektywnego wykorzystania wyobraźni, intuicji, twórczej postawy i samodzielnego myślenia
w celu rozwiązywania problemów

Metody kształcenia	wykład – pokaz wykonawstwa praca ze źródłowymi materiałami nutowymi i dyskusja analiza (studium) przypadków rozwiązywanie zadań artystycznych praca indywidualna nadzorowana przez pedagoga prezentacja nagrań CD i DVD uczenie się w oparciu o problem (PBL) inne metody stosowane przez prowadzącego kształcenie zdalne

	Wymagania końcowe – zaliczenie roku, forma oceny	Kod efektu uczenia się
Metody weryfikacji efektów uczenia się	egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)	I1_U01, I1_U02, I1_U03, I1_U04, I1_U06, I1_U09, I1_U10, I1_U11, I1_U12, I1_U13, I1_U15 I1_U16
	przesłuchanie (wykonawstwo)	I1_U01, I1_U02, I1_U03, I1_U04, I1_U06, I1_U09, I1_U10, I1_U11, I1_U12, I1_U13, I1_U15, I1_U16
	ocena ciągła realizowanych zadań	I1_K01, I1_K02, I1_K06, I1_K07, I1_K08, I1_W02, I1_W03, I1_W04, I1_W08, I1_W09, I1_W11
	wszystkie inne metody stosowane przez prowadzącego	I1_K02, I1_K07, I1_W02, I1_W03, I1_W07, I1_W09, I1_W11

Forma i warunki zaliczenia przedmiotu	Warunki zaliczenia:	Zaliczenie przedmiotu uwarunkowane jest uczęszczaniem na zajęcia (kontrola obecności) oraz osiągnięciem wszystkich założonych efektów kształcenia (w minimalnym akceptowalnym stopniu – w wysokości powyżej 50%). W czasie każdego roku studiów (semestr I, III, V) student musi zaliczyć kolokwium techniczne, na które składają się dwie etiudy (co najmniej jedna F. Chopina). Warunkiem zdania kolokwium jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Ocena z kolokwium jest wliczana do oceny semestralnej.
	Warunki egzaminu:	Warunkiem przystąpienia do egzaminu jest uzyskanie zaliczenia z przedmiotu. Warunkiem zdania egzaminu jest uzyskanie min. 11 pkt. w skali od 1 do 25. Program egzaminu należy wykonać z pamięci, nie można powtarzać utworów. Na egzamin licencjacki składa się recital dyplomowy oraz egzamin ustny. Recital powinien składać się z utworów solowych, zróżnicowanych stylistycznie i zawierać co najmniej jedną dużą formę cykliczną i jeden utwór F. Chopina (min. 7 minut). Recital należy wykonać z pamięci, nie można powtarzać utworów z poprzednich egzaminów, czas trwania: 40-45 minut. Zakres egzaminu licencjackiego w części ustnej publikowany jest pół roku przed sesją egzaminacyjną.

NAKLAD PRACY STUDENTA	Ilość godzin:	Punkty ECTS:
Godziny realizowane przy udziale nauczyciela akademickiego	210	52
Ilość godzin samodzielnej pracy studenta	2010	

Literatura podstawowa

Realizowany przez studenta program w ramach przedmioty głównego jest wysoce zindywidualizowany. Na jego wybór wpływ mają przede wszystkim takie czynniki jak: predyspozycje kandydata, przygotowania do projektów artystycznych i konkursów, potrzeby dydaktyczne. Program wybierany na każdy semestr jest w założeniu zróżnicowany stylistycznie i powinien umożliwić kompleksowy rozwój studenta z uwzględnieniem jego naturalnych uwarunkowań.

Literatura uzupełniająca

- The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, London 2000 lub wersja on-line
Stanisław Dybowski, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003
I. Poniatowska, *Muzyka fortepianowa i pianistyka XIX wieku*, Warszawa 1991
Faktura fortepianowa Beethovena, Kraków 1986
Historia i interpretacja muzyki, Kraków 2001
Improwizacja fortepianowa w okresie romantyzmu, (W:) *Szkice o kulturze muzycznej XIX wieku*, Kraków 1978
M. Tomaszewski, *Chopin. Człowiek, dzieło, rezonans*, Poznań 1998
B. Literska, *Dziewiętnastowieczne transkrypcje utworów Fryderyka Chopina*, Kraków 2004
B. Pociąg, *Klawesyniści francuscy*, Kraków 1989
T. Chylińska, *Karol Szymanowski i jego epoka*, Kraków 2003
R. D. Golianek, *Juliusz Zarębski. Człowiek – muzyka – kultura*, Kraków 2004
D. Jasińska, *Styl brilliant a muzyka Chopina*, Poznań 1995
M.T. Łukaszewski, *Przewodnik po muzyce fortepianowej*, Kraków 2014
Ernest Hutcheson, *The Literature of the Piano*, London 1974
Reclams Klaviersmusikführer, Stuttgart 1968
Christof Rüger, *Klaviermusik A-Z*, Leipzig 1979
Walter Goergii, *Klaviermusik*, Zürich 1950
John Gillespie, *Five Centuries of Keyboard Music*, California 1966
F. E. Kirby, *Music for Piano. A Short History*, New Jersey USA, Cambridge U.K. 2004
Cz. Sieluzycycki, *Ręka Pianisty*, PWM 1982
A.Cortot, *Rational Principles of Piano Technique*, Hal Leonard 1986
A. Chęcka, *A jak Apollo*, NIFC Warszawa 2019
Stanisław Dybowski, *Słownik pianistów polskich*, Warszawa 2003
V. Przech, *Polska twórczość na fortepian solo 1956-1985*, Bydgoszcz 2004
B. Raba, *Między romantyzmem a modernizmem. Twórczość kompozytorska Ignacego Jana Paderewskiego*, Wrocław 2010

W. Bońkowski, *Wykonanie muzyczne jako przedmiot badań muzykologicznych*, (W:) „Muzyka” 2001 nr 2

J. Tatarska, *Wokół archetypów klasyczno-romantycznej pianistyki Witolda Lutosławskiego*, (W:) *Sztuki nie sposób tworzyć ex nihilo*, Łódź 2006.

Muzyka Fortepianowa, tom I-XV, prace specjalne, Akademia Muzyczna im. Stanisława Moniuszki w Gdańsku

Biblioteki wirtualne i zasoby on-line

Academic Search Premier

Cambridge Companions to Music

Classical Scores Library

Garland Encyclopedia of World Music Online

JSTOR

Naxos Music Library

New York Times Historical (1851-2007)

Oxford Music Online

Grove Music Online

Oxford Reference Online

Project MUSE

ProQuest Dissertations & Theses

RILM Abstracts of Music Literature (1967-Present only)

RIPM Retrospective Index to Music Periodicals with Full Text

International Music Score Library Project

Petrucci Music Library :www.imslp.org